

สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
เลขที่..... 181
วันที่.....
เวลา..... 15.42 น.

ที่ นร ๐๕๐๓/ ๖๖๐

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ มกราคม ๒๕๖๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการเรียกเงินสมทบเข้ากองทุนระหว่างประเทศเพื่อชดใช้ความเสียหายอันเนื่องมาจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการเรียกเงินสมทบเข้ากองทุนระหว่างประเทศเพื่อชดใช้ความเสียหายอันเนื่องมาจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่..... ๒๕ / ๖๖๐ วันที่ ๑๐ / ๑ / ๖๐
เวลา..... ๑๕.๑๕ น. ส่ง..... พท.
สำนักการประชุม

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่..... ๑ / ๒๕๖๐
วันที่..... ๑๐ / ๑ / ๖๐
เวลา..... ๑๖.๖๓ น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๗

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (wa840/D/ส/วติ)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการเรียกเงินสมทบเข้ากองทุนระหว่างประเทศเพื่อชดใช้ความเสียหาย
อันเนื่องมาจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ

พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการเรียกเงินสมทบเข้ากองทุนระหว่างประเทศเพื่อชดใช้
ความเสียหายอันเนื่องมาจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ

เหตุผล

เมื่อมีความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ บุคคลผู้ได้รับความเสียหาย
จากมลพิษอาจจะไม่ได้รับค่าสินไหมทดแทนหรือได้รับค่าสินไหมทดแทนตามกฎหมายว่าด้วย
ความรับผิดทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือไม่เพียงพอต่อความเสียหายที่ได้รับ
ดังนั้น การที่ประเทศไทยจะเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดตั้งกองทุนระหว่าง
ประเทศเพื่อชดใช้ความเสียหายอันเนื่องมาจากมลพิษน้ำมัน ค.ศ. ๑๙๙๒ จะส่งผลดีต่อบุคคล
ผู้ได้รับความเสียหายจากมลพิษที่จะได้รับค่าสินไหมทดแทนจากกองทุนระหว่างประเทศเพื่อชดใช้
ความเสียหายอันเนื่องมาจากมลพิษน้ำมัน และเพื่อเป็นการอนุวัติการให้เป็นไปตามอนุสัญญาดังกล่าว
สมควรมีกฎหมายว่าด้วยการเรียกเงินสมทบเข้ากองทุนระหว่างประเทศเพื่อชดใช้ความเสียหาย
อันเนื่องมาจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติ

การเรียกเงินสมทบเข้ากองทุนระหว่างประเทศ
เพื่อชดใช้ความเสียหายอันเนื่องมาจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการเรียกเงินสมทบเข้ากองทุนระหว่างประเทศ
เพื่อชดใช้ความเสียหายอันเนื่องมาจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการเรียกเงินสมทบเข้า
กองทุนระหว่างประเทศเพื่อชดใช้ความเสียหายอันเนื่องมาจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“อนุสัญญาความรับผิด” หมายความว่า อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยความรับผิด
ทางแพ่งสำหรับความเสียหายจากมลพิษน้ำมัน ค.ศ. ๑๙๙๒

“อนุสัญญากองทุน” หมายความว่า อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดตั้ง
กองทุนระหว่างประเทศเพื่อชดใช้ความเสียหายอันเนื่องมาจากมลพิษน้ำมัน ค.ศ. ๑๙๙๒

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนระหว่างประเทศเพื่อชดใช้ความเสียหาย
อันเนื่องมาจากมลพิษน้ำมันซึ่งจัดตั้งขึ้นตามอนุสัญญากองทุน

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการกองทุนตามอนุสัญญากองทุน

“เรือ” หมายความว่า

(๑) เรือเดินทะเลใด ๆ รวมทั้งยานพาหนะทางทะเลแบบใด ๆ ซึ่งได้ต่อหรือดัดแปลงขึ้น
เพื่อใช้บรรทุกน้ำมันในระวางอย่างสินค้า

(๒) เรือที่สามารถบรรทุกได้ทั้งน้ำมันและสินค้าอื่น ให้ถือว่าเป็นเรือตามความหมายนี้
ต่อเมื่อเรือนั้นได้บรรทุกน้ำมันในระวางอย่างสินค้า และให้ถือว่าเป็นเรืออยู่ต่อไปในระหว่าง
การเดินทางภายหลังการบรรทุกน้ำมันจนกว่าจะพิสูจน์ได้ว่าไม่มีน้ำมันเหลืออยู่ในระวาง

“บุคคล” หมายความว่า บุคคลธรรมดา กลุ่มบุคคล หรือหน่วยงานของรัฐ หรือเอกชน ไม่ว่าจะมิใช่ฐานะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ และให้หมายความรวมถึงรัฐและเขตการปกครองของรัฐนั้น

“เจ้าของเรือ” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้จดทะเบียนเป็นเจ้าของเรือ หรือในกรณีที่ไม่มีจดทะเบียนให้หมายถึงบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของเรือตามความเป็นจริง ในกรณีที่รัฐถือกรรมสิทธิ์และดำเนินการโดยบริษัทที่ได้จดทะเบียนในรัฐนั้นในฐานะ เป็นผู้ประกอบกิจการเดินเรือ คำว่า “เจ้าของเรือ” ให้หมายความถึงบริษัทดังกล่าว

“น้ำมัน” หมายความว่า น้ำมันแร่ไฮโดรคาร์บอนที่สลายตัวยาก เช่น น้ำมันดิบ น้ำมันเตา น้ำมันดีเซลหนัก น้ำมันหล่อลื่น ไม่ว่าจะบรรจุทุกบนเรืออย่างสินค้าหรือในถังน้ำมันเชื้อเพลิง ของเรือดังกล่าว

“น้ำมันที่ต้องจ่ายเงินสมทบ” หมายความว่า น้ำมันดิบและน้ำมันเตาที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) น้ำมันดิบ ได้แก่ สารผสมไฮโดรคาร์บอนเหลวใด ๆ ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ได้พื้นดินไม่ว่าจะผ่านกรรมวิธีเพื่อให้เหมาะสมกับการขนส่งหรือไม่ก็ตาม และให้หมายความรวมถึง น้ำมันดิบที่ได้แยกส่วนกลับบางส่วนออกไปแล้ว หรือน้ำมันดิบที่มีการเติมส่วนกลับบางส่วนเพิ่มขึ้น

(๒) น้ำมันเตา ได้แก่ น้ำมันส่วนที่หนักหรือส่วนที่เหลือจากการกลั่นน้ำมันดิบ หรือสารผสมของทั้งสองส่วน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับผลิตความร้อนหรือพลังงาน ที่มีคุณภาพเทียบเท่าน้ำมันเตาหมายเลขสี่ตามมาตรฐาน หมายเลข ดี ๓๙๖-๖๙ ที่กำหนดโดยสถาบัน ทดสอบและกำหนดค่าวัตถุของประเทศสหรัฐอเมริกา หรือหนักกว่า

“ความเสียหายจากมลพิษ” หมายความว่า

(๑) การสูญเสียหรือความเสียหายที่เกิดขึ้นภายนอกตัวเรือจากการปนเปื้อน ที่มีผลมาจากการรั่วไหลหรือปล่อยทิ้งน้ำมันจากเรือ ไม่ว่าจะการรั่วไหลหรือการปล่อยทิ้งดังกล่าว จะเกิดขึ้น ณ ที่ใด ทั้งนี้ รวมถึงค่าชดเชยความเสียหายของสิ่งแวดล้อมและการสูญเสียผลประโยชน์ จากความเสียหายของสิ่งแวดล้อม

ค่าชดเชยความเสียหายของสิ่งแวดล้อมให้จำกัดเพียงค่าใช้จ่ายสำหรับมาตรการ ที่สมเหตุสมผลซึ่งได้ดำเนินการไปแล้วหรือจะดำเนินการต่อไปเพื่อให้สิ่งแวดล้อมที่เสียไปคืนสู่สภาพเดิม

(๒) ค่าใช้จ่ายสำหรับมาตรการในการป้องกัน และการสูญเสียหรือความเสียหาย ที่เกิดขึ้นจากมาตรการดังกล่าว

“มาตรการในการป้องกัน” หมายความว่า มาตรการที่สมเหตุสมผลซึ่งดำเนินการ โดยบุคคลใด ๆ ภายหลังที่เกิดอุบัติการณ์ เพื่อป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายจากมลพิษ

“อุบัติการณ์” หมายความว่า เหตุการณ์หรือเหตุการณ์ต่อเนื่องใด ๆ อันเป็นผล จากเหตุเดียวกัน ที่ก่อให้เกิดความเสียหายจากมลพิษ หรือก่อให้เกิดภัยคุกคามที่ร้ายแรงและชัดเจน อันจะนำไปสู่ความเสียหายจากมลพิษ

“หน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน” หมายความว่า หน่วยสิทธิพิเศษถอนเงินตามกฎหมาย ว่าด้วยการให้อำนาจและกำหนดการปฏิบัติบางประการเกี่ยวกับสิทธิพิเศษถอนเงินในกองทุนการเงิน ระหว่างประเทศ

“ผู้รับประกัน” หมายความว่า ผู้รับประกันภัยหรือผู้ให้หลักประกันทางการเงินอื่นใด ซึ่งครอบคลุมความรับผิดของเจ้าของเรือตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ

“จุดรับน้ำมัน” หมายความว่า สถานที่ใด ๆ ที่ใช้สำหรับเก็บน้ำมันซึ่งสามารถรับน้ำมันจากการขนส่งทางน้ำได้ และให้หมายความรวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกใด ๆ ที่ตั้งอยู่นอกฝั่ง และสามารถส่งน้ำมันมายังสถานที่นั้น

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับกับ

(๑) ความเสียหายจากมลพิษที่เกิดขึ้น

(ก) ในราชอาณาจักรไทยซึ่งรวมถึงทะเลอาณาเขต

(ข) ในเขตเศรษฐกิจจำเพาะของราชอาณาจักรไทย

(๒) ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการใช้มาตรการในการป้องกัน ทั้งนี้ ไม่ว่าจะได้อำนาจดำเนินการนั้น ณ ที่ใด

มาตรา ๖ ถ้าอุบัติเหตุประกอบด้วยหลายเหตุการณ์ต่อเนื่องกัน ให้ถือว่าอุบัติเหตุเกิดขึ้นตั้งแต่วันเกิดเหตุการณ์ครั้งแรก

มาตรา ๗ ให้กรมเจ้าท่าเป็นหน่วยงานในการประสานงานกับกองทุนและดำเนินการใด ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้

ให้อธิบดีกรมเจ้าท่ามีอำนาจออกประกาศและแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

หมวด ๒

กองทุน

มาตรา ๘ ให้ยอมรับนับถือว่ากองทุนเป็นนิติบุคคล สามารถมีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายไทย และอาจเป็นคู่ความในการดำเนินคดีในศาล ทั้งนี้ ให้ผู้อำนวยการเป็นผู้แทนโดยชอบด้วยกฎหมายของกองทุน

มาตรา ๙ ให้กองทุนได้รับการยกเว้น ดังต่อไปนี้

(๑) ภาษีทางตรงใด ๆ ที่จะจัดเก็บจากสินทรัพย์ รายได้ เงินสมทบที่ได้รับ และทรัพย์สินอื่น

(๒) อากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรและภาษีอื่น ๆ ในกรณีที่มีการนำเข้าหรือส่งออกของใด ๆ เพื่อใช้ในการดำเนินงานของกองทุน ทั้งนี้ ของดังกล่าวจะต้องไม่ถูกโอนหรือนำออกขายในราชอาณาจักร เว้นแต่จะมีความตกลงระหว่างกองทุนกับรัฐบาลไทย การยกเว้นดังกล่าวไม่รวมถึงภาษีต่าง ๆ ซึ่งไม่ได้มีการจัดเก็บมากไปกว่าค่าบริการสาธารณูปโภค

มาตรา ๑๐ การดำเนินงานของกองทุนให้อยู่ภายใต้กรอบวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อการจ่ายค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายจากมลพิษในกรณีที่วงเงินความรับผิดตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ นั้นไม่เพียงพอ

(๒) เพื่อให้บรรล่วัตถุประสงค์อื่นใดตามที่อนุสัญญากองทุนกำหนด

มาตรา ๑๑ กองทุนจะต้องจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่บุคคลผู้ได้รับความเสียหายจากมลพิษ หากบุคคลนั้นไม่ได้รับค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนและเพียงพอตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ไม่มีผู้ที่ต้องรับผิดเพื่อความเสียหายจากมลพิษที่เกิดขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ

(๒) เจ้าของเรือซึ่งต้องรับผิดเพื่อความเสียหายจากมลพิษตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือไม่มีความสามารถทางการเงินเพียงพอที่จะชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้เต็มตามจำนวนที่กฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือกำหนดไว้ และหลักประกันทางการเงินที่มีอยู่ไม่ครอบคลุมถึงหรือไม่สามารถใช้ได้

เมื่อปรากฏว่าบุคคลผู้ได้รับความเสียหายจากมลพิษได้ดำเนินการเรียกร้องสิทธิในทุกชั้นตอนตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว และยังไม่ได้รับค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนตามที่กฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือกำหนดไว้ ให้ถือว่าเจ้าของเรือไม่มีความสามารถทางการเงินที่จะชดใช้ค่าสินไหมทดแทนและมีหลักประกันทางการเงินไม่เพียงพอ

(๓) ความเสียหายที่เกิดขึ้นมากเกินกว่าที่เจ้าของเรือสามารถจำกัดความรับผิดได้ตามที่กฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือกำหนดไว้

ในกรณีที่เจ้าของเรือได้กระทำการโดยสมัครใจและตามสมควร ซึ่งก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายหรือมีการเสียสละทรัพย์สิน เพื่อป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายจากมลพิษที่เกิดขึ้น ให้ถือว่าค่าใช้จ่ายหรือทรัพย์สินที่ได้เสียสละไปนั้นเป็นความเสียหายจากมลพิษด้วย

มาตรา ๑๒ กองทุนไม่ต้องจ่ายค่าสินไหมทดแทน ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) หากกองทุนพิสูจน์ได้ว่า

(ก) ความเสียหายจากมลพิษเป็นผลจากสงคราม การกระทำอันเป็นปฏิปักษ์สงครามกลางเมือง หรือการจลาจล หรือ

(ข) ความเสียหายจากมลพิษเกิดจากน้ำมันซึ่งรั่วไหลหรือถูกปล่อยทิ้งจากเรือรบ หรือเรืออื่นใดซึ่งรัฐถือกรรมสิทธิ์หรือดำเนินการในขณะที่เกิดอุบัติการณ์นั้น เรือดังกล่าวได้ใช้ในกิจการของรัฐซึ่งมิได้มีวัตถุประสงค์ในเชิงพาณิชย์

(๒) บุคคลผู้ได้รับความเสียหายจากมลพิษไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าความเสียหายจากมลพิษนั้นเกิดขึ้นจากอุบัติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรือ

มาตรา ๑๓ กองทุนอาจหลุดพ้นจากความรับผิดในการจ่ายค่าสินไหมทดแทน ทั้งหมดหรือบางส่วนให้แก่บุคคลผู้ได้รับความเสียหายจากมลพิษ หากสามารถพิสูจน์ได้ว่าความเสียหายจากมลพิษนั้นเป็นผลจากการกระทำหรืองดเว้นการกระทำไม่ว่าโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อของบุคคลดังกล่าว

กองทุนไม่ต้องรับผิดในกรณีที่เจ้าของเรือหลุดพ้นจากความรับผิด เนื่องจากเจ้าของเรือพิสูจน์ได้ว่าความเสียหายจากมลพิษไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นผลจากการกระทำหรืองดเว้นการกระทำไม่ว่าโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อของบุคคลผู้ได้รับความเสียหายจากมลพิษนั้น กองทุนยังคงต้องรับผิดสำหรับมาตรการในการป้องกัน

มาตรา ๑๔ กองทุนจะจ่ายค่าสินไหมทดแทนเมื่อมีอุบัติการณ์ดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อมีอุบัติการณ์เกิดขึ้นครั้งหนึ่ง ๆ เว้นแต่กรณีตาม (๒) และ (๓) ให้จ่ายค่าสินไหมทดแทนซึ่งเมื่อรวมกับค่าสินไหมทดแทนที่ได้จ่ายไปจริงตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือแล้วไม่เกิน ๒๐๓ ล้านหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน

(๒) เมื่อมีอุบัติการณ์เกิดขึ้นจากปรากฏการณ์ธรรมชาติที่มีลักษณะพิเศษซึ่งไม่อาจหลีกเลี่ยงและป้องกันได้ เว้นแต่กรณีตาม (๓) ให้จ่ายค่าสินไหมทดแทนไม่เกิน ๒๐๓ ล้านหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน

(๓) เมื่อมีอุบัติการณ์เกิดขึ้นและมีรัฐภาคีอนุสัญญากองทุนสามประเทศเกี่ยวข้อง ประกอบกับปริมาณน้ำมันที่ต้องจ่ายเงินสมทบที่บุคคลซึ่งอยู่ในอาณาเขตของรัฐภาคีได้รับในปีที่ผ่านมารวมกันแล้วเท่ากับหรือมากกว่า ๖๐๐ ล้านเมตริกตันขึ้นไป ให้จ่ายค่าสินไหมทดแทนไม่เกิน ๓๐๐.๗๔ ล้านหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน

การจำกัดความรับผิดนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามอนุสัญญาหรือพิธีสารที่ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๑๕ จำนวนค่าสินไหมทดแทนที่กองทุนจะต้องจ่ายตามมาตรา ๑๔ ไม่ให้รวมถึงดอกเบี้ยที่เกิดจากการวางหลักประกันเพื่อความรับผิดของเจ้าของเรือตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ

มาตรา ๑๖ เพื่อประโยชน์แก่การคำนวณค่าสินไหมทดแทนตามพระราชบัญญัตินี้ การแปลงหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงินให้เป็นเงินสกุลบาท ให้คำนวณตามอัตราแลกเปลี่ยนที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศกำหนดในวันที่สภาแห่งกองทุนตามอนุสัญญากองทุนมีมติให้จ่ายค่าสินไหมทดแทน

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่กองทุนต้องจ่ายค่าสินไหมทดแทนแก่บุคคลผู้ได้รับความเสียหายจากมลพิษหลายรายรวมกันมีจำนวนเกินกว่าค่าสินไหมทดแทนที่กองทุนจะต้องจ่ายตามมาตรา ๑๔ ให้กองทุนจ่ายค่าสินไหมทดแทนตามสัดส่วนที่บุคคลผู้ได้รับความเสียหายแต่ละคนมีสิทธิจะได้รับ

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่กองทุนได้จ่ายค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายจากมลพิษตามมาตรา ๑๑ ไปแล้ว ให้กองทุนรับช่วงสิทธิของบุคคลที่ได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อไล่เบียดต่อเจ้าของเรือ ผู้รับประกันของเจ้าของเรือ หรือบุคคลอื่นซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายได้ การใช้สิทธิไล่เบียดต่อบุคคลอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้กองทุนอยู่ในลำดับเดียวกันกับผู้รับประกันภัย

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐได้จ่ายค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายจากมลพิษให้แก่บุคคลผู้ได้รับความเสียหายจากมลพิษรายใดรายหนึ่งหรือหลายราย ให้หน่วยงานของรัฐนั้นรับช่วงสิทธิของบุคคลดังกล่าวเพื่อไล่เบียดต่อกองทุนได้

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ “หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

หมวด ๓

เงินสมทบ

มาตรา ๒๐ ให้บุคคลดังต่อไปนี้มีหน้าที่จ่ายเงินสมทบรายปีให้แก่กองทุน

(๑) บุคคลผู้รับน้ำมันที่ต้องจ่ายเงินสมทบเป็นจำนวนรวมกันเกินกว่า ๑๕๐,๐๐๐ เมตริกตัน ในแต่ละปีปฏิทิน

(๒) บุคคลผู้ร่วมกิจการแต่ละรายซึ่งรับน้ำมันในแต่ละปีปฏิทินมีจำนวนไม่เกิน ๑๕๐,๐๐๐ เมตริกตัน แต่เมื่อรวมกันแล้วมีปริมาณน้ำมันที่ต้องจ่ายเงินสมทบเกินกว่า ๑๕๐,๐๐๐ เมตริกตัน โดยบุคคลผู้ร่วมกิจการแต่ละรายต้องจ่ายเงินสมทบตามส่วนปริมาณน้ำมันที่ได้รับจริง

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ “บุคคลผู้ร่วมกิจการ” หมายความว่า บุคคลที่อยู่ภายใต้การควบคุมหรือบริหารร่วมกัน

มาตรา ๒๑ น้ำมันที่ต้องจ่ายเงินสมทบตามมาตรา ๒๐ ให้หมายความถึงกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) น้ำมันที่รับจากการขนส่งทางทะเล ณ ท่าเรือหรือจุดรับน้ำมันในราชอาณาจักร
- (๒) น้ำมันที่รับจากการขนส่งทางทะเล ณ สิ่งติดตั้งใด ๆ ในราชอาณาจักรเป็นครั้งแรกภายหลังจากที่มีการขนถ่ายในประเทศอื่นที่ไม่ได้เป็นภาคีอนุสัญญากองทุน

มาตรา ๒๒ ให้อธิบดีกรมเจ้าท่าประกาศรายชื่อน้ำมันที่ต้องจ่ายเงินสมทบและน้ำมันที่ไม่ต้องจ่ายเงินสมทบในราชกิจจานุเบกษาตามที่กองทุนประกาศกำหนด

มาตรา ๒๓ ให้บุคคลตามมาตรา ๒๐ ส่งข้อมูลรายการตามแบบและปริมาณน้ำมันที่ต้องจ่ายเงินสมทบที่ตนได้รับไว้ในแต่ละรอบปีปฏิทินให้แก่กรมเจ้าท่าให้ครบถ้วนและถูกต้องตามความเป็นจริง

หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการรายงานข้อมูลรายการตามแบบและปริมาณน้ำมัน ให้เป็นไปตามที่อธิบดีกรมเจ้าท่าประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๔ ให้กรมเจ้าท่าจัดทำบัญชีรายชื่อและที่อยู่ของบุคคลตามมาตรา ๒๐ ที่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน ตลอดจนข้อมูลรายการตามแบบและปริมาณน้ำมันที่ต้องจ่ายเงินสมทบที่บุคคลดังกล่าวได้รับไว้ในแต่ละรอบปีปฏิทิน และส่งต่อผู้อำนวยการตามที่กองทุนกำหนด

มาตรา ๒๕ บุคคลตามมาตรา ๒๐ จะต้องจ่ายเงินสมทบรายปีตามจำนวนและกำหนดเวลาที่กองทุนแจ้งไปยังบุคคลดังกล่าวโดยตรง

หากบุคคลดังกล่าวค้างชำระการจ่ายเงินสมทบรายปีตามวรรคหนึ่ง กองทุนอาจคิดดอกเบี้ยตามอัตราที่กองทุนกำหนด

หมวด ๔

การเรียกร้อง การดำเนินคดี และอายุความ

มาตรา ๒๖ บุคคลผู้ได้รับความเสียหายจากมลพิษอาจใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากกองทุนได้

มาตรา ๒๗ ให้พนักงานอัยการมีอำนาจดำเนินการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายจากมลพิษตามพระราชบัญญัตินี้ในฐานะผู้เสียหายแทนรัฐหรือในฐานะผู้รับมอบอำนาจจากเอกชนซึ่งได้รับความเสียหาย

ในการดำเนินคดีของพนักงานอัยการตามวรรคหนึ่ง ให้ได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง แต่ไม่รวมถึงความรับผิดชอบในค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นที่สุด

ในกรณีที่ได้รับมอบอำนาจจากเอกชนซึ่งได้รับความเสียหายตามวรรคหนึ่ง พนักงานอัยการอาจมอบหมายให้กรมเจ้าท่า กรมควบคุมมลพิษ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง พิจารณาดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐาน ประเมินค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายจากมลพิษ หรือดำเนินการอื่นตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๒๘ สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนตามพระราชบัญญัตินี้เป็นอันขาดอายุความ หากมิได้มีการฟ้องคดีหรือมิได้มีการแจ้งกองทุนตามมาตรา ๓๓ ภายในสามปีนับแต่วันที่เกิดความเสียหาย หรือมิได้มีการฟ้องคดีภายในหกปีนับแต่วันที่เกิดอุบัติเหตุซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายนั้น

มาตรา ๒๙ สิทธิเรียกร้องเงินสมทบตามพระราชบัญญัตินี้เป็นอันขาดอายุความ เมื่อพ้นสามปีนับแต่วันที่ผิदनัดชำระเงินสมทบ

หมวด ๕

เขตอำนาจศาล

มาตรา ๓๐ การดำเนินคดีเพื่อเรียกร้องตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อยู่ในเขตอำนาจของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ทั้งนี้ อธิบดีผู้พิพากษาศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางโดยอนุมัติประธานศาลฎีกามีอำนาจออกข้อกำหนดใด ๆ เกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาก็ได้

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่มีการดำเนินการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนที่เกิดจากความเสียหายจากมลพิษต่อเจ้าของเรือหรือผู้รับประกันของเจ้าของเรือในศาลต่างประเทศ ซึ่งประเทศดังกล่าวเป็นภาคีสัญญาความรับผิด แต่ไม่เป็นภาคีสัญญากองทุน บุคคลผู้ได้รับความเสียหายจากมลพิษมีสิทธินำคดีมาฟ้องกองทุนต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ หากคดีนั้นอยู่ในอำนาจของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมัน อันเกิดจากเรือ

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่มีการฟ้องเจ้าของเรือหรือผู้รับประกันของเจ้าของเรือ ตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ ต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ กองทุนมีสิทธิที่จะเข้าร่วมเป็นคู่ความในคดีดังกล่าวได้

มาตรา ๓๓ ในการฟ้องคดีเพื่อเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายจากมลพิษจากเจ้าของเรือหรือผู้รับประกันของเจ้าของเรือ ถ้าคู่ความรายหนึ่งรายใดได้แจ้งให้กองทุนทราบถึงการฟ้องคดีตามรูปแบบในข้อกำหนดตามมาตรา ๓๐ แล้ว และกองทุนมิได้เข้ามาในคดีให้คำพิพากษาถึงที่สุดของศาลมีผลผูกพันกองทุนด้วย

มาตรา ๓๔ คำพิพากษาถึงที่สุดเกี่ยวกับการชดเชยค่าสินไหมทดแทนของกองทุนของศาลต่างประเทศที่เป็นภาคีสัญญากองทุน ให้ใช้บังคับในประเทศไทยได้ เว้นแต่

- (๑) คำพิพากษานั้นได้มาโดยกลฉ้อฉล
- (๒) จำเลยมิได้รับหมายเรียกโดยชอบและไม่มีโอกาสตามสมควรในการต่อสู้คดี
- (๓) คำพิพากษานั้นขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

หมวด ๖

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๕ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงหนึ่งล้านบาท

ผู้รับสนองพระราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการเรียกเงินสมทบเข้ากองทุนระหว่างประเทศเพื่อชดใช้
ความเสียหายอันเนื่องมาจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการเรียกเงินสมทบเข้ากองทุน
ระหว่างประเทศเพื่อชดใช้ความเสียหายอันเนื่องมาจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ พ.ศ.
ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

เมื่อมีความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ บุคคลผู้ได้รับความเสียหาย
จากมลพิษอาจจะไม่ได้รับค่าสินไหมทดแทนหรือได้รับค่าสินไหมทดแทนตามกฎหมายว่าด้วย
ความรับผิดทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือไม่เพียงพอต่อความเสียหาย
ที่ได้รับ ดังนั้น การที่ประเทศไทยจะเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดตั้งกองทุน
ระหว่างประเทศเพื่อชดใช้ความเสียหายอันเนื่องมาจากมลพิษน้ำมัน ค.ศ. ๑๙๙๒ จะส่งผลดีต่อบุคคล
ผู้ได้รับความเสียหายจากมลพิษที่จะได้รับค่าสินไหมทดแทนจากกองทุนระหว่างประเทศเพื่อชดใช้
ความเสียหายอันเนื่องมาจากมลพิษน้ำมัน และเพื่อเป็นการอนุวัติการให้เป็นไปตามอนุสัญญาดังกล่าว
สมควรมีกฎหมายว่าด้วยการเรียกเงินสมทบเข้ากองทุนระหว่างประเทศเพื่อชดใช้ความเสียหาย
อันเนื่องมาจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ กำหนดบทนิยามคำว่า “อนุสัญญาความรับผิด” “อนุสัญญากองทุน”
“กองทุน” “ผู้อำนวยบริการ” “เรือ” “บุคคล” “เจ้าของเรือ” “น้ำมัน” “น้ำมันที่ต้องจ่ายเงินสมทบ”
“ความเสียหายจากมลพิษ” “มาตรการในการป้องกัน” “อุบัติเหตุ” “หน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน”
“ผู้รับประกัน” และ “จุดรับน้ำมัน” เพื่ออธิบายความหมายของถ้อยคำที่ใช้ในร่างพระราชบัญญัตินี้
ซึ่งเกี่ยวข้องกับ การเรียกเงินสมทบเข้ากองทุนระหว่างประเทศเพื่อชดใช้ความเสียหายอันเนื่องมาจาก
มลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ (ร่างมาตรา ๓)

๒.๒ หมวด ๑ บททั่วไป

(๑) กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับกับความเสียหายจากมลพิษที่เกิดขึ้น
ในราชอาณาจักรไทยซึ่งรวมถึงทะเลอาณาเขตและในเขตเศรษฐกิจจำเพาะของราชอาณาจักรไทย
และค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการใช้มาตรการในการป้องกัน (ร่างมาตรา ๕)

(๒) กรณีที่อุบัติเหตุประกอบด้วยหลายเหตุการณ์ต่อเนื่องกัน ให้ถือว่า
อุบัติเหตุเกิดขึ้นตั้งแต่วันที่เกิดเหตุการณ์ครั้งแรก (ร่างมาตรา ๖)

(๓) กำหนดให้กรมเจ้าท่าเป็นหน่วยงานในการประสานงานกับกองทุนและดำเนินการใด ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งกำหนดให้อธิบดีกรมเจ้าท่ามีอำนาจออกประกาศและแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อการดำเนินการดังกล่าว (ร่างมาตรา ๗)

๒.๓ หมวด ๒ กองทุน

(๑) กำหนดให้ยอมรับนับถือว่ากองทุนเป็นนิติบุคคล สามารถมีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายไทย และอาจเป็นคู่ความในการดำเนินคดีในศาล โดยมีผู้อำนวยการเป็นผู้แทนโดยชอบด้วยกฎหมายของกองทุน (ร่างมาตรา ๘) และกำหนดให้กองทุนได้รับการยกเว้นภาษีทางตรงใด ๆ ที่จะจัดเก็บจากสินทรัพย์ รายได้ เงินสมทบที่ได้รับ และทรัพย์สินอื่น และอากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรและภาษีอื่น ๆ ในกรณีที่มีการนำเข้าหรือส่งออกของใด ๆ เพื่อใช้ในการดำเนินงานของกองทุน แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงภาษีต่าง ๆ ซึ่งไม่ได้มีการจัดเก็บมากไปกว่าค่าบริการสาธารณสุขบุคคล (ร่างมาตรา ๙)

ในการดำเนินงานของกองทุนให้อยู่ภายใต้กรอบวัตถุประสงค์เพื่อการจ่ายค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายจากมลพิษในกรณีที่วงเงินความรับผิดตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือไม่เพียงพอหรือเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อื่นใดตามที่อนุสัญญากองทุนกำหนด (ร่างมาตรา ๑๐)

(๒) กำหนดให้กองทุนจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่บุคคลผู้ได้รับความเสียหายจากมลพิษ หากไม่ได้รับค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนและเพียงพอตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ ในกรณีดังต่อไปนี้ (ร่างมาตรา ๑๑)

๑) ไม่มีผู้ที่ต้องรับผิดเพื่อความเสียหายจากมลพิษที่เกิดขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ

๒) เจ้าของเรือซึ่งต้องรับผิดเพื่อความเสียหายจากมลพิษตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือไม่มีความสามารถทางการเงินเพียงพอที่จะชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้เต็มตามจำนวนที่กฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือกำหนดไว้ และหลักประกันทางการเงินที่มีอยู่ไม่ครอบคลุมถึงหรือไม่สามารถใช้ได้

๓) ความเสียหายที่เกิดขึ้นมากเกินกว่าที่เจ้าของเรือสามารถจำกัดความรับผิดได้ตามที่กฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือกำหนดไว้

ในการจ่ายค่าสินไหมทดแทน ให้กองทุนจ่ายค่าสินไหมทดแทนสำหรับอุบัติเหตุครั้งหนึ่ง ๆ เมื่อรวมกับค่าสินไหมทดแทนที่ได้จ่ายไปจริงตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือแล้วไม่เกิน ๒๐๓ ล้านหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน แต่ถ้าความเสียหายนั้นเป็นผลจากปรากฏการณ์ธรรมชาติที่มีลักษณะพิเศษซึ่งไม่อาจหลีกเลี่ยงและป้องกันได้ กองทุนจะจ่ายค่าสินไหมทดแทนไม่เกิน ๒๐๓ ล้านหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน ส่วนกรณีที่อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นมีรัฐภาคีอนุสัญญากองทุนสามประเทศเกี่ยวข้อง ประกอบกับปริมาณน้ำมันที่ต้องจ่ายเงินสมทบที่บุคคลซึ่งอยู่ในอาณาเขตของรัฐภาคีได้รับในปีที่ผ่านมารวมกันแล้วเท่ากับหรือมากกว่า ๖๐๐ ล้านเมตริกตันขึ้นไป กองทุนจะจ่ายค่าสินไหมทดแทนไม่เกิน ๓๐๐.๗๔ ล้านหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน กรณีการจำกัดความรับผิดของกองทุนอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามอนุสัญญาหรือพิธีสารที่ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาได้ (ร่างมาตรา ๑๔) สำหรับจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่กองทุนจะต้องจ่ายนั้น ไม่รวมถึงดอกเบี้ยที่เกิดจากการวางหลักประกัน

เพื่อความรับผิดชอบของเจ้าของเรือตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษ น้ำมันอันเกิดจากเรือ (ร่างมาตรา ๑๕) ในการแปลงหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงินให้เป็นเงินสกุลบาท ให้คำนวณตามอัตราแลกเปลี่ยนที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศกำหนดในวันที่สภาแห่งกองทุนตามอนุสัญญากองทุนมีมติให้จ่ายค่าสินไหมทดแทน (ร่างมาตรา ๑๖)

ในกรณีที่กองทุนจะต้องจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่บุคคลผู้ได้รับความเสียหายหลายรายรวมกันมีจำนวนเกินกว่าค่าสินไหมทดแทนที่กองทุนจะต้องจ่ายข้างต้น ให้กองทุนจ่ายค่าสินไหมทดแทนตามสัดส่วนที่แต่ละคนมีสิทธิจะได้รับ (ร่างมาตรา ๑๗)

(๓) เมื่อกองทุนได้จ่ายค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายจากมลพิษไปแล้ว ให้กองทุนรับช่วงสิทธิของบุคคลที่ได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อไล่เบียดต่อเจ้าของเรือ ผู้รับประกันของเจ้าของเรือ หรือบุคคลอื่นซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายได้ (ร่างมาตรา ๑๘)

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐได้จ่ายค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายจากมลพิษให้แก่บุคคลผู้ได้รับความเสียหายจากมลพิษ ให้หน่วยงานของรัฐนั้นรับช่วงสิทธิของบุคคลดังกล่าวเพื่อไล่เบียดต่อกองทุนได้ (ร่างมาตรา ๑๙)

(๔) กำหนดให้กองทุนไม่ต้องจ่ายค่าสินไหมทดแทน ในกรณีดังต่อไปนี้ (ร่างมาตรา ๑๒)

๑) หากกองทุนพิสูจน์ได้ว่าความเสียหายจากมลพิษเป็นผลจากสงคราม การกระทำอันเป็นปฏิปักษ์ สงครามกลางเมือง หรือการจลาจล หรือความเสียหายจากมลพิษเกิดจากน้ำมันซึ่งรั่วไหลหรือถูกปล่อยทิ้งจากเรือรบ หรือเรืออื่นใดซึ่งรัฐถือกรรมสิทธิ์หรือดำเนินการในขณะที่เกิดอุบัติเหตุการณ์นั้น เรือดังกล่าวได้ใช้ในกิจการของรัฐซึ่งมิได้มีวัตถุประสงค์ในเชิงพาณิชย์

๒) บุคคลผู้ได้รับความเสียหายจากมลพิษไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าความเสียหายจากมลพิษนั้นเกิดขึ้นจากอุบัติเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรือ

(๕) กองทุนอาจหลุดพ้นจากความรับผิดในการจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่บุคคลผู้ได้รับความเสียหายจากมลพิษ หากพิสูจน์ได้ว่าความเสียหายจากมลพิษนั้นเป็นผลจากการกระทำหรืองดเว้นการกระทำไม่ว่าโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อของบุคคลดังกล่าว และกองทุนไม่ต้องรับผิดในกรณีที่เจ้าของเรือหลุดพ้นจากความรับผิด เนื่องจากเจ้าของเรือพิสูจน์ได้ว่าความเสียหายจากมลพิษไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นผลจากการกระทำหรืองดเว้นการกระทำไม่ว่าโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อของบุคคลผู้ได้รับความเสียหายจากมลพิษ แต่อย่างไรก็ดี กองทุนยังคงต้องรับผิดสำหรับมาตรการในการป้องกัน (ร่างมาตรา ๑๓)

๒.๔ หมวด ๓ เงินสมทบ

(๑) กำหนดบุคคลที่มีหน้าที่จ่ายเงินสมทบรายปีให้แก่กองทุน ได้แก่ (๑) บุคคลผู้รับน้ำมันที่ต้องจ่ายเงินสมทบเป็นจำนวนรวมกันเกินกว่า ๑๕๐,๐๐๐ เมตริกตัน ในแต่ละปีปฏิทิน (๒) บุคคลผู้ร่วมกิจการแต่ละรายซึ่งรับน้ำมันในแต่ละปีปฏิทินจำนวนไม่เกิน ๑๕๐,๐๐๐ เมตริกตัน แต่เมื่อรวมกันแล้วมีปริมาณน้ำมันที่ต้องจ่ายเงินสมทบเกินกว่า ๑๕๐,๐๐๐ เมตริกตัน ในการนี้ได้กำหนดให้ “บุคคลผู้ร่วมกิจการ” หมายความว่า บุคคลที่อยู่ภายใต้การควบคุมหรือบริหารร่วมกัน (ร่างมาตรา ๒๐) กรณีน้ำมันที่ต้องจ่ายเงินสมทบนี้ให้หมายความถึง (๑) น้ำมันที่รับจากการขนส่งทางทะเล ณ ท่าเรือหรือจุดรับน้ำมันในราชอาณาจักร (๒) น้ำมันที่รับจากการขนส่งทางทะเล ณ สิ่งติดตั้งใด ๆ ในราชอาณาจักรเป็นครั้งแรกภายหลังจากที่มีการขนถ่ายในประเทศอื่นที่ไม่ได้เป็นภาคีอนุสัญญากองทุน (ร่างมาตรา ๒๑)

(๒) กำหนดให้อธิบดีกรมเจ้าท่าประกาศรายชื่อน้ำมันที่ต้องจ่ายเงินสมทบ และน้ำมันที่ไม่ต้องจ่ายเงินสมทบในราชกิจจานุเบกษาตามที่กองทุนประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๒๒) และกำหนดให้กรมเจ้าท่าจัดทำบัญชีรายชื่อและที่อยู่ของบุคคลผู้มีหน้าที่จ่ายเงินสมทบรายปี ให้แก่กองทุน และข้อมูลรายการตามแบบและปริมาณน้ำมันที่ต้องจ่ายเงินสมทบที่บุคคลนั้นได้รับไว้ในแต่ละรอบปีปฏิทิน และส่งต่อผู้อำนวยการตามที่กองทุนกำหนด (ร่างมาตรา ๒๔) ในการนี้ ให้บุคคลผู้มีหน้าที่จ่ายเงินสมทบให้แก่กองทุนส่งข้อมูลรายการตามแบบและปริมาณน้ำมันที่ต้องจ่ายเงินสมทบที่ตนได้รับไว้ในแต่ละรอบปีปฏิทินให้แก่กรมเจ้าท่าตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่อธิบดีกรมเจ้าท่าประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๒๓) และให้บุคคลดังกล่าวจ่ายเงินสมทบตามจำนวนและกำหนดเวลาที่กองทุนแจ้ง (ร่างมาตรา ๒๕)

๒.๕ หมวด ๔ การเรียกร้อง การดำเนินคดี และอายุความ กำหนดให้บุคคลผู้ได้รับความเสียหายจากมลพิษอาจใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากกองทุนได้โดยตรง นอกจากการฟ้องคดี (ร่างมาตรา ๒๖) ในการนี้ให้พนักงานอัยการมีอำนาจดำเนินการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายจากมลพิษในฐานะผู้เสียหายแทนรัฐหรือในฐานะผู้รับมอบอำนาจจากเอกชนซึ่งได้รับความเสียหาย โดยกรณีที่ได้รับมอบอำนาจจากเอกชน พนักงานอัยการอาจมอบหมายให้กรมเจ้าท่า กรมควบคุมมลพิษ และหน่วยงานอื่นพิจารณาดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐาน ประเมินค่าสินไหมทดแทนหรือดำเนินการอื่นก็ได้ (ร่างมาตรา ๒๗)

การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนให้ดำเนินการภายในสามปีนับแต่วันที่เกิดความเสียหาย หรือภายในหกปีนับแต่วันที่เกิดอุบัติเหตุซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายนั้น (ร่างมาตรา ๒๘) และอายุความการเรียกร้องเงินสมทบให้ดำเนินการภายในสามปีนับแต่วันที่ผิณฑ์ชำระเงินสมทบ (ร่างมาตรา ๒๙)

๒.๖ หมวด ๕ เขตอำนาจศาล กำหนดให้การดำเนินคดีเพื่อเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน และเงินสมทบอยู่ในเขตอำนาจของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ (ร่างมาตรา ๓๐) ในกรณีที่มีการฟ้องคดีเพื่อเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายจากมลพิษจากเจ้าของเรือหรือผู้รับประกันของเจ้าของเรือ ถ้าคู่ความรายหนึ่งรายใดได้แจ้งให้กองทุนทราบถึงการฟ้องคดีแล้ว และกองทุนมิได้เข้ามาในคดี ให้คำพิพากษาถึงที่สุดของศาลมีผลผูกพันกองทุนด้วย (ร่างมาตรา ๓๓)

ในกรณีที่มีการดำเนินการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนที่เกิดจากความเสียหายจากมลพิษในศาลต่างประเทศที่เป็นภาคีสัญญากองทุน ให้คำพิพากษาถึงที่สุดเกี่ยวกับการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนของกองทุนของศาลต่างประเทศใช้บังคับในประเทศไทยด้วย (ร่างมาตรา ๓๔)

๒.๗ หมวด ๖ บทกำหนดโทษ กำหนดโทษสำหรับบุคคลที่มีหน้าที่จ่ายเงินสมทบที่ส่งข้อมูลรายการตามแบบและปริมาณน้ำมันที่ต้องจ่ายเงินสมทบที่ตนได้รับไว้ในแต่ละรอบปีปฏิทิน ให้แก่กรมเจ้าท่าไม่ครบถ้วนและไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงหนึ่งล้านบาท (ร่างมาตรา ๓๕)